

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Українська асоціація розвитку менеджменту та бізнес освіти
Державна установа «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього НАН України» (Україна)
Українська асоціація розвитку менеджменту та бізнес-освіти
(Україна)
Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Зеленогурський університет (Польща)
Львівський державний університет внутрішніх справ (Україна)
Люблінська політехніка (Польща)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Одеська політехніка» (Україна) Одеський
національний економічний університет (Україна) Поморська вища
школа в Старогарді Гданському (Польща) Університет Догус
(Туреччина)
Університет Каменського (Словаччина)
Університет Нортумбрія (Англія)
Університет Яна Кохановського (Польща)
Хмельницький національний університет (Україна) Шаньдунський
університет мистецтв (Китай)
Яський технічний університет імені Георгія Асакі (Румунія)

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

м. Вінниця

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Українська асоціація розвитку менеджменту та бізнес освіти
Державна установа «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього НАН України» (Україна)
Українська асоціація розвитку менеджменту
та бізнес-освіти (Україна)
Державний університет «Житомирська політехніка» (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу (Україна)
Західноукраїнський національний університет (Україна)
Зеленогурський університет (Польща)
Львівський державний університет внутрішніх справ (Україна)
Люблінська політехніка (Польща)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Одеська політехніка» (Україна)
Одеський національний економічний університет (Україна)
Поморська вища школа в Старогарді Гданському (Польща)
Університет Догус (Туреччина)
Університет Каменського (Словаччина)
Університет Нортумбрія (Англія)
Університет Яна Кохановського (Польща)
Хмельницький національний університет (Україна)
Шаньдунський університет мистецтв (Китай)
Яський технічний університет імені Георгія Асакі (Румунія)

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

Вінниця
ВНТУ
2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Vinnytsia National Technical University
Faculty of Management and Information Security
Department of Finance and Innovation Management
Ukrainian Association for the Development of Management and Business Education
State Institution “Institute of Regional Studies
named after M. I. Dolishny NAS of Ukraine” (Ukraine)
Ukrainian Association for the Development of Management
and Business Education (Ukraine)
Zhytomyr Polytechnic State University (Ukraine)
Vasul’ Stus Donetsk National University (Ukraine)
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Ukraine)
State Tax University
Western Ukrainian National University (Ukraine)
University of Zelena Hura (Poland)
Lviv State University of Internal Affairs (Ukraine)
Lublin Polytechnic (Poland)Lviv Polytechnic National University (Ukraine) Odessa
National Polytechnic University (Ukraine)
Odessa National Economic University (Ukraine)
Pomeranian Higher School in Starogard Gdański (Poland)
Dogus University (Turkey)
Comenius University in Bratislava (Slovakia)
University of Northumbria (England)

MATERIALS

of the

VII International Scientific and Practical Conference

**«MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL
AND INNOVATION-INVESTMENT PROCESSES IN UKRAINE»**

Vinnytsia
VNTU
2024

УДК [336+330.341.1](477)

C-89

Видається за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України

Редакційна колегія: **І. Ю. Єпіфанова**, доктор економічних наук, професор,
В. В. Джеджула, доктор економічних наук, професор
А. С. Краєвська, кандидат економічних наук, доцент

C-89 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 1-2 березня 2024 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Вінниця: ВНТУ, 2024. – 407 с.

ISBN 978-617-8163-07-5 (PDF)

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на VII Міжнародній науково-практичній конференції 1-2 березня 2024 року в м. Вінниця.

УДК [336+330.341.1](477)

Роботи подаються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянуті питання.

ISBN 978-617-8163-07-5 (PDF)

© Вінницький національний технічний університет,
укладання, оформлення, 2024

UDC [336+330.341.1](477)

Published by the decision of the Academic Council of Vinnytsia National Technical University of the Ministry of Education and Science of Ukraine

Editorial Board: **I. Yu. Yepifanova**, Doctor of Economics, Professor,
V. V. Dzhedzhula, Doctor of Economics, Professor,
A. S. Kraievska, Candidate of economic sciences, Associate professor

Modern trends in the development of financial and innovation-investment processes in Ukraine. Materials of the VII International Scientific and Practical Conference March 1-2, 2024: a collection of scientific papers [Electronic resource]. – Vinnytsia: VNTU, 2024. – 407 p.

ISBN 978-617-8163-07-5 (PDF)

The conference materials cover the reports of domestic and foreign scientists, which were considered at the VII International Scientific and Practical Conference on March 1-2, 2024 in Vinnytsia.

UDC [336+330.341.1](477)

The works are submitted in the author's edition. The editorial board is not responsible for the accuracy of the information, provided in the works, and reserves the right to disagree with the views of the authors on these issues.

Ткачук Л. М., Підгородецький М. А. ІНВЕСТИЦІЇ У АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	191
Тютюнник Ю. М., Тютюнник С.В. ВПЛИВ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	194
Шерстюк О. Л. КРИТЕРІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	197
Шурпенкова Р. К. ПРИЧИННИЙ ВПЛИВ НА СТАНОВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	200
Юрчик Г. М. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	203

СЕКЦІЯ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ В ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД

Адлер О. О. СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	206
Богінський Д. В., Кательніков Д. І. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСТОСУНКІВ ПРИ УПРАВЛІННІ ТОРГОВИМИ ТОЧКАМИ	209
Гринюк Н. А. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	212
Спіфанова І. Ю., Джеджула В.В. НЕЙРОКЛАСТЕРІЗАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У МЕНЕДЖМЕНТІ	215
Завербний А. С., Кравчук А. С., Завербний С.А., Кушка П.А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ПОСТВОЄННИХ УМОВ І РОЗВИТКУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	217
Захарова Н. Ю. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	220
Зянько В. В., Тищенко Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	223
Калиновський А. О., Брецько Ю. М. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	225

ВПЛИВ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Полтавський державний аграрний університет

Анотація. У статті розглянуто напрями горизонтального і вертикального аналізу руху грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності, проведено оцінювання його впливу на ефективність грошових потоків страхової компанії.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, надходження грошових коштів, витрачання грошових коштів, чистий рух коштів, ефективність грошових потоків.

Abstract. The article examines the directions of horizontal and vertical analysis of cash flow as a result of investment activities, and evaluates its impact on the effectiveness of the insurance company's cash flows.

Keywords: investment activity, cash inflows, cash outflows, net cash flows, cash flow efficiency.

Основною причиною неплатоспроможності суб'єктів господарювання, у тому числі й на ринку страхових послуг, є низька забезпеченість високоліквідними активами, тобто грошовими коштами. Стійкий фінансовий стан страхових компаній передбачає ефективний контроль за рухом грошових коштів та поліпшення управління грошовими потоками.

Відповідно до НП(С)БО 1 рух грошових коштів страховика відображається у формі № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», метою складання якої є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах та їх еквівалентах за звітний період. У звіті про рух грошових коштів розгорнуто наводяться суми надходжень і витрачань грошових коштів, що виникають у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Під інвестиційною діяльністю розуміють придбання та реалізацію тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності (розділ II форми № 3) визначається на основі аналізу змін у статтях розділу I «Необоротні активи» та статті «Поточні фінансові інвестиції» розділу II активу балансу [1, с. 170].

З урахуванням специфіки діяльності страхових компаній головний вплив на рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності мають надходження від реалізації та витрачання на придбання фінансових інвестицій. За інформацією форми № 3 «Звіт про рух грошових коштів» [2] проведемо аналіз складу, структури та динаміки надходження і витрачання грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності ПАТ «Страхова група «ТАС» за 2021-2022 рр. (табл. 1), використавши прийоми горизонтального і вертикального аналізу.

Отже, надходження грошових коштів від інвестиційної діяльності страхової компанії в 2021 р. включало три види, а в 2022 р. – два види. При цьому збільшилися надходження від реалізації фінансових інвестицій (на 2892 тис. грн або 1,8 %) та від отриманих відсотків (на 42808 тис. грн або 31,0 %). На відміну від 2021 р., у 2022 р. надходжень від реалізації необоротних активів не було. Частка надходжень від реалізації фінансових інвестицій підвищилася з 37,6 % у 2021 р. до 47,8 % у 2022 р., а частка надходжень від отриманих відсотків – відповідно з 31,9 до 52,2 %. Загалом надходження грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності зменшилися на 86440 тис. грн, що становить 20,0 %.

Витрачання грошових коштів від інвестиційної діяльності страхової компанії в 2021 р. включало тільки придбання фінансових інвестицій (на суму 455727 тис. грн), а в 2022 р. додалося придбання необоротних активів (на суму 8180 тис. грн). У 2022 р. порівняно з 2021 р. витрачання на придбання фінансових інвестицій зменшилося на 219838 тис. грн (48,2 %), а загальна сума витрачання коштів у результаті інвестиційної діяльності скоротилася на 211658 тис. грн (46,4 %).

Таблиця 1

Структура та динаміка надходження і витрачання грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності ПАТ «Страхова група «ТАС» за 2021-2022 рр.

Показник	2021 р.		2022 р.		Зміна (+,-)		
	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	суми, тис. грн	част- ки, в. п.	у %
Надходження:							
від реалізації фінансових інвестицій	162733	37,6	165625	47,8	+2892	+10,2	+1,8
від реалізації необоротних активів	132140	30,5	-	-	-132140	-30,5	-100,0
від отриманих відсотків	137946	31,9	180754	52,2	+42808	+20,3	+31,0
Надходження – усього	432819	100,0	346379	100,0	-86440	-	-20,0
Витрачання:							
на придбання фінансових інвестицій	455727	100,0	235889	96,6	-219838	-3,4	-48,2
на придбання необоротних активів	-	-	8180	3,4	+8180	+3,4	×
Витрачання – усього	455727	100,0	244069	100,0	-211658	-	-46,4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-22908	×	102310	×	+125218	×	×

У 2021 р. витрачання грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності перевищувало їх надходження на 22908 тис. грн, а в 2022 р. була протилежна ситуація, адже додатний чистий рух коштів становив 102310 тис. грн. Таким чином, чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності збільшився на 125218 тис. грн.

Поряд із рухом коштів у результаті операційної та фінансової діяльності рух коштів від інвестиційної діяльності є фактором впливу на ефективність грошових потоків страхової компанії (табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз руху грошових коштів ПАТ «Страхова група «ТАС» за 2021-2022 рр., тис. грн

Показник	2021 р.	2022 р.	Зміна (+,-)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	127602	103142	-24460
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-22908	102310	+125218
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-123499	-84561	+38938
Чистий рух коштів за звітний період	-18806	120892	+139698
Залишок коштів на початок року	20443	1637	-18806
Залишок коштів на кінець року	1637	122529	+120892

Отже, з урахуванням показників чистого руху коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності чисте витрачання грошових коштів у 2021 р. становило 18806 тис. грн, а в 2022 р. було чисте надходження грошових коштів у сумі 120892 тис. грн. Така позитивна зміна пов'язана насамперед із підвищенням ефективності грошових потоків у результаті інвестиційної діяльності. Залишок коштів на кінець року збільшився з 1637 до 122529 тис. грн, що становить 74,8 раза.

У цілому якість управління рухом грошових коштів страхової компанії може характеризуватися наступним чином [3]:

- «добре» – якщо за звітний період чистий рух коштів від операційної діяльності має додатне значення, а від інвестиційної та фінансової діяльності – від'ємне;
- «норма» – якщо за звітний період чистий рух коштів від операційної та фінансової діяльності має додатне значення, а від інвестиційної діяльності – від'ємне;
- «криза» – якщо за звітний період чистий рух коштів від операційної діяльності має від'ємне значення, а від інвестиційної та фінансової діяльності – додатне.

Таким чином, за інформацією табл. 2 близьким до найкращої оцінки був рух грошових коштів у 2021 р., але він не забезпечив додатне значення чистого руху коштів за звітний період, що призвело до суттєвого скорочення залишку коштів на кінець року порівняно з початком року. Натомість у 2022 р. завдяки додатному значенню чистого руху коштів від інвестиційної діяльності відбулося формування додатного чистого руху коштів у цілому, що забезпечило позитивну динаміку залишку коштів та поліпшення характеристик фінансової стабільності ПАТ «Страхова група «ТАС».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астра», 2020. 434 с.
2. Офіційний сайт ПАТ «Страхова група «ТАС». Регулярна річна звітність. URL: <https://sgtas.ua/regulyarnaya-godovaya-informacziya/zvitnist> (дата звернення: 15.02.2024).
3. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: наказ Міністерства економіки України від 19 січня 2006 р. № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26 жовтня 2010 р. № 1361). URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=111503bd-ca7f-4dee-b07c-c66c2aa28e03&title> (дата звернення: 15.02.2024).

Тютюнник Юрій Михайлович, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Полтавський державний аграрний університет, Полтава, e-mail: tiutiunnyk.yurii@ukr.net

Tiutiunnyk Yurii M. – candidate of economics, Associate Professor, Professor of the Department of finance, banking and insurance, Poltava State Agrarian University, Poltava, e-mail: tiutiunnyk.yurii@ukr.net

Тютюнник Світлана Василівна, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет, Полтава, e-mail: tyutyunnik.sveta@ukr.net

Tiutiunnyk Svitlana V. – candidate of economics, Associate Professor, Professor of the Department of accounting and taxation, Poltava State Agrarian University, Poltava, e-mail: tyutyunnik.sveta@ukr.net